

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Kaupunginhallitus

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 26.10.2026 16:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Komu Pekka	puheenjohtaja	
	Bruneau Milla	I varapuheenjohtaja	
	Markkanen Marju	II varapuheenjohtaja	
	Putula Toni	III varapuheenjohtaja	
	Uosukainen Kimi	jäsen	
	Laakso Jetta	jäsen	
	Lindqvist Marko	jäsen	
	Aaltonen Kalle	jäsen	
	Lientola Elisa	jäsen	
	Kastehelmi Minerva	jäsen	
	Seesvaara Eero	jäsen	
	McCarron Francis	kaupunginvaltuuston pj.	
	Kari Mika	kaupunginvaltuuston I vpj.	
	Pakkanen Lasse	kaupunginvaltuuston II vpj.	
	Nieminen Mira	kaupunginvaltuuston III vpj.	
	Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja, esittelijä	
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
	Virkkunen Pekka	lakiasiainjohtaja	
	Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Saksa Juha-Matti	rehtori	asiantuntijaesittely klo 16.00–16.20, LUT- yliopiston ajankohtaiskatsaus
	Kemppi-Vasama Teresa	LUT-yliopiston hallituksen puheenjohtaja	asiantuntijaesittely klo 16.00–16.20, LUT- yliopiston ajankohtaiskatsaus

Lahti 22.10.2026

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
274	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
275	Pöytäkirjan tarkastajat	6
276	Konsernihallinto, rahoituspalvelujen kassaraaportti	7
277	Lahden mitalin myöntäminen vuonna 2026	8
278	Lisäys kaupunginvaltuuston v. 2026 seminaaripäiviin KV	10
279	Eron myöntäminen valtuutettu Milla Bruneaulle kaupunginvaltuustosta ja varavaltuutettu Lea Smolanderin kutsuminen hänen tilalleen varsinaiseksi valtuutetuksi KV	12
280	Eron myöntäminen Milla Bruneaulle kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen sekä uuden I varapuheenjohtajan valitseminen kaupunginhallitukseen KV	15
281	Eron myöntäminen Milla Bruneaulle elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen sekä uuden puheenjohtajan valitseminen lautakuntaan KV	21
282	Eron myöntäminen Elisa Leonoffille kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen KV	26
283	Lahden kaupungin tilinpäätös 2026, käsittelyaikataulu kaupunginhallituksessa	31
284	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.9.2026 KV	33
285	Konsernihallinnon seurantaraportti 1.1. - 30.9.2026	35
286	Selvitys ja lausunto oikeuskanslerivirastolle kanteluun koskien Lahden kaupunginluottamushenkilöä	37
287	Provincia Oy:n osakkeiden myynti Turun kaupungille	41
288	Kaupunginjohtajan johtajasopimuksen päivittäminen	45
289	Valtuustoaloite: Sairaalaopetuksen järjestäminen Päijät-Hämeen keskussairaalan tiloissa KV	47

290	Valtuustoaloite: Nuorten kotiintuloaikasuositukset ja yhteisöllisen iltarakenteen vahvistaminen Lahdessa KV	52
291	Valtuustoaloite: Lahti selvittää toimenpiteet asemakaavojen läpimenoaikojen lyhentämiseksi KV	60
292	Valtuustoaloite: Maankäytön vaikutusten vertailu KV	66
293	Tiedoksi merkittävät asiat	72

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

274

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Esityslista
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

nro 24

275

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan kaupunginhallituksen jäsenet Elisa Lientola ja Eero Seesvaara.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

276
Konsernihallinto, rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Esittelijä
kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus
Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku
Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

277

Lahden mitalin myöntäminen vuonna 2026

3035/07.02.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 7161 416

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää Lahden mitalin myöntämisestä vuonna 2026. Lahden mitalin saaja ja valintaa koskevat perustelut ovat erillisessä liitteessä, joka julkaistaan mitalin jakotilaisuudessa 30.10.2026.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden mitali myönnetään tunnustukseksi ansiokkaasta toiminnasta Lahden kaupungin hyväksi. Ansiokkaaksi toiminnaksi voidaan katsoa

1. teko, joka lahtelaisen suorittamana on tehnyt Lahden nimeä tunnetuksi ja jolle annetaan erityinen arvo Lahden kaupungin ulkopuolellakin,

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

2. yleistä tunnustusta saanut toiminta, joka on poikkeuksellisella tavalla edistänyt Lahden kaupungin aineellista tai henkistä rakentamista,
3. poikkeuksellisen mittava panos Lahden kaupungin luottamushenkilönä, viranhaltijana tai työntekijänä.

Mitalin myöntää kaupunginhallitus. Mitali luovutetaan asianosaiselle 30. lokakuuta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Heidi Kuisma

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

278

Lisäys kaupunginvaltuuston v. 2026 seminaaripäiviin KV

4283/00.01.02.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää pitää yhteisseminaarin Hollolan kunnanvaltuuston, Heinolan kaupunginvaltuuston ja Orimattilan kaupunginvaltuuston kanssa Vierumäellä torstaina 17.12.2026 klo 16.00 alkaen."

Perusteluosa

Hallintosäännön yleisten määräysten II luvun 10 §:n mukaan toimitellaan päättää kokouksensa ajankohdasta ja paikasta. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitelimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

**Kaupunginhallitus
Esityslista**

nro 24

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 10.11.2025 (§ 117) vuoden 2026 kokous- ja seminaariaikataulusta.

Lahden kaupunginvaltuusto, Hollolan kunnanvaltuusto, Heinolan kaupunginvaltuusto ja Orimattilan kaupunginvaltuusto pitävät yhteisseminaarin torstaina 17.12.2026 Vierumäellä. Seminaariin kutsutaan vain varsinaiset valtuutetut sekä tarkastuslautakunnan varsinaiset jäsenet ja lisäksi Päijät-Hämeen liiton edustus. Mikäli varsinainen valtuutettu/lautakunnan jäsen ei pääse paikalle, hänen sijaansa kutsutaan varavaltuutettu/lautakunnan varajäsen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote valtuutetut, Hollola, Heinola, Orimattila, nettiin, intraan

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

279

Eron myöntäminen valtuutettu Milla Bruneaulle kaupunginvaltuustosta ja varavaltuutettu Lea Smolanderin kutsuminen hänen tilalleen varsinaiseksi valtuutetuksi KV

1660/00.00.01.02/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää valtuutettu Milla Bruneaulle eron valtuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Vielä kaupunginvaltuusto merkitsee tiedokseen, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kutsuu varavaltuutettu Lea Smolanderin varsinaiseksi valtuutetuksi, ja että kuudes varavaltuutettu on Juha Viljamaa.”

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Perusteluosa

Milla Bruneau 8.10.2026:

”Minut on 2.10.2026 valittu Lahden seutu – Lahti Region Oy (Business Lahti) toimitusjohtajaksi. Aloitan tehtävässä 1.11.2026.

Toimitusjohtajan tehtävän vastaanottamisen vuoksi pyydän, että Lahden kaupunginvaltuusto myöntää minulle vapautuksen valtuutetun tehtävästä sekä kaikista muista Lahden kaupungin luottamustehtävistäni 1.11.2026 alkaen.

Toimin tällä hetkellä valtuutetun tehtävän lisäksi muun muassa Lahden kaupunginhallituksen ensimmäisenä varapuheenjohtajana sekä elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtajana.

- - -”

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Kuntalain 17 §:n 2 momentissa säädetään, että jos valtuutettu on vapautettu toimestaan, valtuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan järjestyksessä ensimmäisen varavaltuutetun.

Valtuutettu Milla Bruneau on valittu valtuutetuksi vuoden 2025 kuntavaaleissa Vaaliliitto: Kokoomus & Svenska folkpartiet -listalta. Listan ensimmäinen varavaltuutettu on Lea Smolander.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.6.2025 (§ 66), että valtuuston esityslista (it-laitteisto) valtuustokaudella 2025-2029 toimitetaan Kokoomuksen kuudelle ensimmäiselle varavaltuutetulle. Kuudenneksi varavaltuutetuksi nousee Juha Viljamaa.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: valitusosoitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Bruneau, Smolander, Viljamaa, keskusvaalilautakunta, luettelot

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

1	Eroilmoitus, Bruneau Milla
---	----------------------------

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

280

Eron myöntäminen Milla Bruneaulle kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen sekä uuden I varapuheenjohtajan valitseminen kaupunginhallitukseen KV

1659/00.00.01.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1895

valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Milla Bruneaulle eron kaupunginhallituksen jäsenen tehtävästä ja valitsee kaupunginhallitukseen uuden jäsenen ja uuden I varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Milla Bruneau 8.10.2026:

”Minut on 2.10.2026 valittu Lahden seutu – Lahti Region Oy (Business Lahti) toimitusjohtajaksi. Aloitan tehtävässä 1.11.2026.

Toimitusjohtajan tehtävän vastaanottamisen vuoksi pyydän, että Lahden kaupunginvaltuusto myöntää minulle vapautuksen valtuutetun tehtävästä sekä kaikista muista Lahden kaupungin luottamustehtävistäni 1.11.2026 alkaen.

Toimin tällä hetkellä valtuutetun tehtävän lisäksi muun muassa Lahden kaupunginhallituksen ensimmäisenä varapuheenjohtajana sekä elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtajana.

- - -”

Kuntalain (410/2015) 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Uuden jäsenen valinta

Kaupunginvaltuusto valitsi 9.6.2025 § 57 kaupunginhallituksen toimikaudelle 1.6.2025-31.5.2027 11 varsinaista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä, sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajiston. Kaupunginhallituksen kokoonpano tällä hetkellä on seuraava:

puheenjohtaja: Pekka Komu (sd.)

varajäsen: Anneli Viinikka (sd.)

I varapuheenjohtaja: Milla Bruneau (kok.)

varajäsen: Teresa Rautapää (kok.)

II varapuheenjohtaja: Marju Markkanen (sd.)

varajäsen: Sanna Virta (sd.)

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

III varapuheenjohtaja: Toni Putula (kok.)

varajäsen: Sami Rive (kok.)

jäsen: Kimi Uosukainen (sd.)

varajäsen: Tomi Sairomaa (sd.)

jäsen: Jetta Laakso (sd.)

varajäsen: Siru Heromaa-Karjalainen (sd.)

jäsen: Marko Lindqvist (kok.)

varajäsen: Minna Heikkinen (kok.)

jäsen: Kalle Aaltonen (Pro Lahti)

varajäsen: Mikko Lindroos (Pro Lahti)

jäsen: Elisa Lientola (vas.)

varajäsen: Anna-Maria Mitchell (vas.)

jäsen: Minerva Kastehelmi (vihr.)

varajäsen: Mika Aaltonen (vihr.)

jäsen: Eero Seesvaara (kd.)

varajäsen: Pertti Arvaja (kd.)

Kelpoisuusehdot

Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään kaupunginhallitukseen. Sen lisäksi kaupunginhallitusta koskee joukko tiukempia rajoituksia.

Vaalikelpoisuus valtuustoon määräytyy kuntalain 72 §:n mukaan seuraavasti:

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Vaalikelpoisuutta kaupunginhallitukseen rajoitetaan kuntalain 73 §:ssä seuraavasti:

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;

3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseneneen.

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Kaupunginhallituksen jäsenten vaalissa on otettava huomioon tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

11-jäsenisessä kaupunginhallituksessa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 11-5.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Bruneau, valittu, luettelot, Riitta Permanto

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

281

Eron myöntäminen Milla Bruneaulle elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan jäsenen tehtävästä ja uuden jäsenen sekä uuden puheenjohtajan valitseminen lautakuntaan KV

1671/00.00.01.06/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Milla Bruneaulle eron elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen ja uuden puheenjohtajan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Milla Bruneau 8.10.2026:

"Minut on 2.10.2026 valittu Lahden seutu – Lahti Region Oy (Business Lahti) toimitusjohtajaksi. Aloitan tehtävässä 1.11.2026.

Toimitusjohtajan tehtävän vastaanottamisen vuoksi pyydän, että Lahden kaupunginvaltuusto myöntää minulle vapautuksen valtuutetun tehtävästä sekä kaikista muista Lahden kaupungin luottamustehtävistäni 1.11.2026 alkaen.

Toimin tällä hetkellä valtuutetun tehtävän lisäksi muun muassa Lahden kaupunginhallituksen ensimmäisenä varapuheenjohtajana sekä elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtajana.

--"

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön elinvoiman palvelualueita koskevien erillissääntöjen 3 §:n 2 momentin mukaan kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Kelpoisuusehdot

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Milla Bruneau (kok.)

varajäsen: Lea Smolander (kok.)

varapuheenjohtaja: Tomi Sairomaa (sd.)

varajäsen: Matti Rautio (sd.)

jäsen: Milla Ruuska (sd.)

varajäsen: Kasper Ruhanen (sd.)

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

jäsen: Sanna Säteri (sd.)

varajäsen: Katja Hotta (sd.)

jäsen: Sari Niinistö (kok.)

varajäsen: Jani Backman (kok.)

jäsen: Sami Rive (kok.)

varajäsen: Markus Pälli (kok.)

jäsen: Helena Salakka (kok.)

varajäsen: Tiina Koivistoinen (kok.)

jäsen: Seppo Korhonen (Pro Lahti)

varajäsen: Otto Roponen (Pro Lahti)

jäsen: Harri Pikkarainen (vas.)

varajäsen: Emilia Hämäläinen (vas.)

jäsen: Ville-Veikko Elomaa (ps.)

varajäsen: Hannu Kaasinen (ps.)

jäsen: Pertti Arvaja (kd.)

varajäsen: Marjo Loponen (kd.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

11-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 11-5.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Bruneau, valittu, elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, luettelot

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

282

Eron myöntäminen Elisa Leonoffille kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen KV

1655/00.00.01.06/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Elisa Leonoffille eron kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Tietoomme on tullut, että Elisa Leonoff on muuttanut pois paikkakunnalta. Muuton seurauksena hän ei enää täytä kuntalain mukaista vaalikelpoisuuden edellytystä, jonka mukaan luottamushenkilön kotikunnan tulee olla kyseinen kunta. Tämän

vuoksi kaupunginvaltuustolle esitetään, että Elisa Leonoffille myönnetään ero kaupunkiympäristölautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja hänen tilalleen valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden varajäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Kuntalain 74 § 1 mom.:

”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden varajäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Kaupunkiympäristölautakunnan kokoonpano on seuraava:

puheenjohtaja: Toni Putula (kok.)

varajäsen: Mika Erka (kok.)

varapuheenjohtaja: Ville Nikkilä (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Maksim Gladostsuk (sd.)

varajäsen: Olli Kautonen (sd.)

jäsen: Roosa Reponen (sd.)

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

varajäsen: Elisa Leonoff (sd.)

jäsen: Neea Similä (sd.)

varajäsen: Päivi Kossila (sd.)

jäsen: Minna Heikkinen (kok.)

varajäsen: Miina Harmaala (kok.)

jäsen: Jouni Suonpää (kok.)

varajäsen: Pasi Nurminen (kok.)

jäsen: Mikko Lindroos (Pro Lahti)

varajäsen: Janne Storlöpare (Pro Lahti)

jäsen: Tuisku Laukka (vas.)

varajäsen: Sanna-Mari Heinonen (vas.)

jäsen: Jouni Kaikkonen (vihr.)

varajäsen: Emilia Salminen (vihr.)

jäsen: Satu Jaatinen (kesk.)

varajäsen: Pauliina Palo (kesk.)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

11-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 11-5.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: ote Elisa Leonoff, valittu, kyla, luettelot

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

283**Lahden kaupungin tilinpäätös 2026, käsittelyaikataulu kaupunginhallituksessa**

15/02.00.01.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

talousjohtaja Tiina Wahlman p. 050 383 6502

laskentapäällikkö Kati Helin p. 050 044 716 1059

Päätös**Esittelijä**

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa

Tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113.1 §).

Kaupunginhallituksen vuoden 2026 tilinpäätöksen käsittelyaikataulu:

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

30.11.2026: Luottotappiot sekä mahdolliset omaisuuden arvonmuutokset

11.1.2027: Omaisuuden arvonmuutokset

25.1.2027: Tilinpäätöksen ennuste

8.3.2027: Sitovien määrärahojen ylitykset sekä mahdolliset omaisuuden arvonmuutokset (KV 15.3.2027)

30.3.2027: Tilinpäätös 2025 (KV 24.5.2027)

Mikäli kokousaikatauluihin tulee muutoksia, päivitetään käsittelyajankohdat vastaamaan kokousaikatauluja.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: talouspalvelut

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

284

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.9.2026 KV

445/02.00.01.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

talousjohtaja Tiina Wahlman, p. 050 383 6502

johtava controller Miia Karetjoki, p. 044 482 0656

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1.–30.9.2026.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedokseen Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1.-30.9.2026.”

Perusteluosa

Kaupunginhallituksen 16.12.2025 § 382 hyväksymässä talousarvion toimeenpano-ohjeessa on määritetty, että kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

raportoidaan neljännesvuosittain talouden ja toiminnan toteumasta sekä ennusteesta kaupunki- ja konsernitasolla.

Konsernihallinnossa on valmisteltu seurantaraportti, joka sisältää Lahden kaupungin talouden ja toiminnan näkymän, Lahti-konsernin välitilinpäätöksen sekä tytäryhteisöjen osavuositarkastukset. Raportin ennustetiedot eivät sisällä kaupungista riippumattomista tekijöistä mahdollisesti aiheutuvia muutoksia niiltä osin, kun tietoja ei ollut käytettävissä. Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston tiedoksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: -

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

2	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.9.2026 KV
---	--

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

285 Konsernihallinnon seurantaraportti 1.1. - 30.9.2026

445/02.00.01.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

konsernihallinnon johtaja, henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta, p. 050 559 4065
controller Minna Vilen, p. 044 790 9329

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi konsernihallinnon seurantaraportin 1.1. - 30.9.2026.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 16.12.2025 § 382 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että konsernihallinto raportoi taloudestaan ja toiminnastaan kaupunginhallitukselle vähintään neljännesvuosittain.

Konsernihallinnon talouden ja toiminnan seurantaraportti tammi-syyskuulta on esitetty liitteessä.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

3	Konsernihallinnon seurantaraportti 1.1. - 30.9.2026
---	---

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

286

Selvitys ja lausunto oikeuskanslerivirastolle kanteluun koskien Lahden kaupungin luottamushenkilöä

4446/03.01.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lakiasiaintohtaja Pekka Virkkunen p. 044 416 3072

hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa selvityksensä ja lausuntonaan oikeuskanslerivirastolle perusteluosassa esitetyn liitteineen.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Oikeuskanslerinvirasto pyytää Lahden kaupungilta selvitystä ja lausuntoa Lahden kaupungin luottamushenkilöä koskevaan kanteluun. Selvityksen ja lausunnon tulee sisältää luottamushenkilön henkilökohtainen selvitys väitetystä esteellisyydestään. Selvitys ja lausunto on pyydetty toimittamaan 6.11.2026 mennessä.

Kantelija arvostelee kantelustaan tarkemmin ilmenevin tavoin Lahden kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan menettelyä. Kantelun mukaan puheenjohtaja on osallistunut Lahden kaupunkiympäristölautakunnan päätöksen 16.12.2025 § 156 valmisteluun, käsittelyyn ja päätöksentekoon, vaikka hän on kantelijan näkemyksen mukaan ollut asiassa esteellinen osallisuus- ja intressijäävin perusteella. Kyseinen päätös koskee Lahden keskustan pysäkkikokeilua.

Kantelun mukaan pysäkkijärjestelyllä on välitön vaikutus puheenjohtajan läheisten Lahden kauppatorin laidalla omistamiin liikehuoneistoihin. Kiinteistöyhtiö, jossa liikekiinteistöt sijaitsevat, otti kantaa pysäkkikokeiluun vastustaen sitä. Kantelijan mukaan puheenjohtaja on mahdollisesti ollut esteellinen myös Lahden kaupunginhallituksessa 8.12.2025 § 365 ja kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 134 niiden päättäessä Lahden kaupungin vuoden 2026 talousarviosta sekä vuosien 2026–2028 taloussuunnitelmasta, sillä ne sisältävät määrärahan ko. pysäkkikokeiluun.

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan läheiset omistavat kaksi liikehuoneistoa Lahden keskustassa sijaitsevasta Kiinteistö Oy Pankinportista. Heidän omistuksensa suuruus on n. 4,2 % yhtiön osakkeista. He eivät ole yhtiön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä.

Osallisuusjäävillä tarkoitetaan sitä, että henkilö tai hänen läheisensä on asiassa asianosainen. Asianosaisena tarkoitetaan henkilöä, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia koskee. Tässä tapauksessa kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan läheiset eivät liikehuoneistojen omistuksen perusteella ole hallintolain tarkoittamalla tavalla asiassa asianosaisia, koska päätös ei koske heidän etuaan, oikeutta tai velvollisuuttaan. He eivät myöskään ole Kiinteistö Oy Pankinportin hallituksessa tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä, joten myöskään yhteisöjääviysperuste ei toteudu tässä tapauksessa.

Intressijääviys perustuu siihen, että asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen. Tässä tapauksessa linja-autojen reittejä ja pysäkkejä muutettiin kokeiluluonteisesti muutaman korttelin alueella. Lisäksi merkittävä määrä linja-autoliikenteestä kulkee edelleen entisiä reittejään torin kautta. Kokeilun mahdolliset vaikutukset keskustan asiakasvirtoihin ovat epävarmoja ja välillisiä ja kohdistuvat koko keskustan alueen kiinteistöihin, yrittäjiin ja asukkaisiin eivätkä erityisesti kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtajan läheisten omistamiin liikehuoneistoihin.

KHO 2016:17 päätöksen perusteella edes laaja liikenneratkaisu ei synnyttänyt esteellisyyttä kiinteistön omistuksen perusteella. Tässä tapauksessa kyse ei ole edes laajasta liikenneratkaisusta eikä merkittävästä omistuksesta kiinteistöyhtiössä. Päätöksen perusteella ei ole odotettavissa hallintolain tarkoittamaa erityistä hyötyä tai vahinkoa puheenjohtajan vanhemmille.

Kantelussa on esitetty myös epäilyjä esteellisyydestä asiaa koskevien talousarviopäätösten osalta. Talousarviopäätöksissä määrärahoja käsitellään yleisellä tasolla eikä yleisellä tasolla tehtävät päätökset tuo yleensä kenellekään hyötyä tai haittaa. Vasta talousarviossa hyväksytyn määrärahan täytöntöönpano voi aiheuttaa esteellisyyden. Kantelussa viitattujen talousarviopäätösten osalta ei ole nähtävissä, että niiden osalta kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja tai hänen läheisensä olisivat niissä asianosaisina tai että niistä olisi odotettavissa heille erityistä hyötyä tai vahinkoa kuten edellä on todettu.

Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus katsoo, että kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja ei ole ollut esteellinen lautakunnan, kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston kokouksissa tai asian valmistelussa.

Toimivalta perustuu hallintosäännön yleisiin määräyksiin 31 § Haasteiden ja tiedonantojen vastaanotto sekä kaupungin edun valvonta. Valtion ja muiden vastaavien viranomaisten pyytämät lausunnot, selvitykset ja selitykset kantelu tai

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

muissa asioissa antaa se toimielin, jonka tehtäväkenttään lausuntopyyntö liittyy, ja kaupungin kannalta yleisen tai laajan merkityksen omaavissa asioissa kaupunginhallitus.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote liitteineen: kirjaamo.okv@gov.fi

Liitteet

Numero	Otsikko
4	Oikeuskanslerinviraston selvitys- ja lausuntopyyntö
5	Kantelu
6	Selvitys, oikeuskanslerille tehty kantelu

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

287**Provincia Oy:n osakkeiden myynti Turun kaupungille**

5025/00.00.02.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Omistajaohjauksen asiantuntija, Sanna Haarala, 044 4826426

Päätös**Esittelijä**

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myydä 1060 kappaletta Provincia Oy:n osakkeita ja tarjota niitä Turun kaupungille ostettavaksi hintaan 328,56 euroa per osake yhteensä 348 273,60 euroa. Samalla kaupunginhallitus päättää valtuuttaa Omistajaohjauksen johtajan allekirjoittamaan osakekauppakirjan.

Kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Provincia Oy tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita omistajilleen. Vuonna 2025 yhtiön liikevaihto oli 19,4 milj. euroa ja henkilöstömäärä 187. Lahden kaupunki on Provincia Oy:n suurin osakkeenomistaja 41,73 %:n omistusosuudella (4382 osaketta). Yhtiöllä on Lahden kaupungin lisäksi 13 muuta Päijät-Hämeen, Kanta-Hämeen ja lähialueen kunta- tai muuta julkista omistajaa, jotka ovat myös yhtiön

asiakkaita. Provincia Oy toimii omistajilleen hankintalain mukaisena sidosyksikkönä. Kesällä 2026 voimaan astunut hankintalain muutos edellyttää, että hankintayksiköillä on vähintään 10 % omistusosuus sidosyksikköyhtiössä siirtymäajan loppuun mennessä.

Lahti tarjoaa Turun kaupungille ostettavaksi 1060 kappaletta Provincia Oy:n osakkeita, joka oikeuttaa 10,1 % omistusosuuteen yhtiöstä. Omistusosuuden ostaminen mahdollistaa Turun kaupungin tulon yhtiön asiakkaaksi. Turun kaupungin osakkuus ja asiakkuus vahvistavat yhtiön strategista asemaa julkisten organisaatioiden talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottajana. Turun kaupungin tullessa 10,1 %:n omistajaksi yhtiöön osakassopimusta tulee päivittää niin, että Turun kaupunki voi nimetä edustajansa yhtiön hallitukseen.

Kaupunginhallituksen päätöksellä 25.9.2023 § 312 Lahden kaupungilla on voimassa oleva optio myydä enintään 740 kappaletta omistamiaan osakkeita Hämeenlinnan kaupungille, jotta Hämeenlinnan kaupunki voi nostaa omistusosuutensa yhtiössä vähintään 10 %:iin. Hämeenlinna on päättänyt käyttää option (viranhaltijapäätös kaupunginjohtaja 132 / 23.9.2026 HML/4438/02.05.10/2026).

Yhtiön omistajilla on yhteensä 10 500 osaketta. Edellä kuvattujen osakekauppojen toteutumisen jälkeen yhtiössä on kuusi osakkeenomistajaa, jotka omistavat 10 % tai enemmän yhtiön osakekannasta. Osakekauppojen jälkeen Lahden kaupunki omistaisi 2582 osaketta (24,59 %), Päijät-Hämeen hyvinvointialue 1451 osaketta (13,82 %), Hollolan kunta 1254 osaketta (11,94 %), Hämeenlinnan kaupunki 1140 osaketta (10,86 %), Kanta-Hämeen Hyvinvointialue 1060 osaketta (10,1 %) ja Turun kaupunki 1060 osaketta (10,1 %).

Provincia Oy:n elokuisessa osakaskokouksessa seitsemän Provincian yhdeksästä pienosakkaasta (omistus < 10 %) ilmoitti kilpailuttavansa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut yhteiskilpailutuksena ja yhtiön tarjoamat palvelut

jatkuvat heidän osaltaan vuoden 2028 loppuun. Kaksi pienosakasta järjestää tulevaisuudessa palvelunsa muulla tavoin.

Ratkaisujen seurauksena Provincia Oy:n asiakassegmentti yhdenmukaistuu. Jatkossa yhtiön asiakaskunta koostuu pääasiassa seudullisista keskuskaupungeista ja hyvinvointialueista. Yhtenäisempi asiakaskohderyhmä tuo yhtiön asiakkaille synergia- ja mittakaavaetuja sekä yhteiskehittämisen mahdollisuuksia, minkä seurauksena yhtiön toiminnan kilpailukykyä voidaan edelleen kehittää. Omistajien tavoitteena on, että yhtiö tuottaa omistajilleen kilpailukykyisesti hinnoitellut, luotettavat ja kehittyvät palvelut.

Osakkeen hinta 328,56 euroa on yhtiön vuoden 2025 vahvistetun tilinpäätöksen taseen perusteella laskettu yhden osakkeen osuus omasta pääomasta. Kauppahinta olisi yhteensä 348 273,60 euroa. Ostaja vastaa varainsiirtoverosta.

Turun kaupunki liittyy osapuoleksi osakkaiden ja yhtiön väliseen osakassopimukseen.

Provincia Oy:n yhtiöjärjestyksessä on lunastuslauseke. Osakekauppa vaatii myös yhtiön hallituksen suostumuksen. Yhtiön hallitus on antanut suostumuksen.

Hallintosäännön mukaan Kaupunginhallitus on päätösvaltainen päättämään yli 50 000 euron arvoisten osakkeiden myynnistä tilanteessa, jossa kaupunki ei menetä enemmistöosuutta tytäryhteisössä.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Turun kaupunki, Omistajaohjauspalvelut, Rahoituspalvelut, Provincia Oy

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

288

Kaupunginjohtajan johtajasopimuksen päivittäminen

5805/01.01.03.10/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupunginhallituksen puheenjohtaja Pekka Komu, p. 040 741 3299

henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta, p. 050 559 4065

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallituksen puheenjohtaja Komu Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy kaupunginjohtaja Niko Kynnäräisen päivitetyn johtajasopimuksen. Päivitykset tulevat voimaan 1.12.2026.

Perusteluosa

Tausta ja voimassaoleva johtajasopimus

Kaupunginhallitus on 20.11.2023 § 393 hyväksynyt kaupunginjohtaja Niko Kynnäräisen kanssa neuvotellun johtajasopimuksen. Johtajasopimuksen kohdan 3 "*Kaupunginjohtajan asema, tehtävät ja painopisteet sekä arviointimenettely*" mukaan "*kaupunginjohtajan toiminnan painopisteet sekä toiminalliset tavoitteet sovitaan vuosittain kaupungin strategiaan, talousarvioon sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan pohjautuen. Tavoitteet ja painopistealueet sovitaan vuosittain käyttävän tulos- ja kehityskeskustelun yhteydessä. Keskustelun*

yhteydessä arvioidaan myös edellisen vuoden tavoitteiden toteutuminen. Keskustelun käy kaupunginhallituksen puheenjohtajisto ja keskustelu on luottamuksellinen.”

Lisäksi johtajasopimuksen kohta 5” Palkka ja luontoisedut” on sovittu, että kaupunginjohtajan viran palkkaus muodostuu kuukausittaisesta kokonaispalkasta määrältään 13 000 euroa. Kokonaispalkan lisäksi ei suoriteta työaikakorvauksia. Palkkaa korotetaan Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) yleiskorotusten mukaisesti. Kaupunginjohtajalle maksetaan kokouksista maksettavat kertapalkkiot kaupungin palkkiosäännön mukaisesti. Kokonaispalkan lisäksi kaupunginjohtajalle myönnetään enintään 1000 euron ajoneuvon käyttöetuus ja puhelinetuus. Lisäksi on sovittu, että ”harkinnanvaraisesta palkantarkistuksesta ja rahallisesta palkitsemisesta päättää kaupunginhallitus. Kaupunki sitoutuu huolehtimaan, että kaupunginjohtajan palkkaus säilyy kuntasektoriin verrattuna kilpailukykyisenä.” Huomioiden kunnalliseen yleiseen virka- ja työehtosopimukseen KVTES liittyvät palkkojen yleiskorotukset johtajasopimuksen laadinnan jälkeen, kaupunginjohtaja Niko Kyynäräisen kokonaispalkka tällä hetkellä on 13 936,82 euroa. Tämän lisäksi kaupunginjohtajalla on ajoneuvon käyttöetu 1000 euroa ja puhelinetu.

Kaupunginjohtaja Niko Kyynäräisen kanssa on käyty tulos- ja kehityskeskustelu. Niko Kyynäräinen on onnistunut tehtävässään erinomaisesti asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kaupunginjohtaja Niko Kyynäräinen on onnistunut erityisesti kaupungin talouden tasapainottamisessa, verkostojen rakentamisessa, korkeakoulutuksen alueellisessa kasvussa sekä suurien investointien edistämässä Lahteen.

Kaupunginhallitus on sitoutunut johtajasopimuksen mukaisesti tarkastelemaan kaupunginjohtajan palkkaa ja pitämään sen kilpailukykyisenä. Kaupunginhallitus on

arvioinut kaupunginjohtajan palkkauksen kilpailukykyisyyttä johtajasopimuksen mukaisesti. Vertailukohtana ovat olleet Suomen kahdeksan suurinta kaupunkia.

Johtajasopimuksen päivitys

Huomioiden kaupunginjohtaja Niko Kyynäräisen suoriutuminen virkatehtävässä ja johtajasopimuksen määräykset palkkaukseen liittyen, kaupunginhallitus päättää hyväksyä johtajasopimuksen päivityksen. Niko Kyynäräinen kokonaispalkka 1.12.2026 alkaen on 14 500 euroa. Samalla kokonaispalkan lisäksi aiemmin myönnetty ajoneuvon käyttöetu muutetaan vapaaksi autoeduksi. Vapaan autoedun arvo on korkeintaan 1435 euroa kuukaudessa. Autoedun ajoneuvo on ja tulee jatkossakin olla ympäristökaupungin arvojen mukaisesti sähköauto.

Sopimusmuutos on läpikäyty kaupunginjohtaja Niko Kyynäräisen kanssa ja hän hyväksyy osaltaan sopimusmuutoksen. Päivitetty sopimus tulee voimaan, kun kaupunginhallitus on hyväksynyt muutokset ja osapuolet ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen. Sopimuksen mukaisia muutettuja sopimusehtoja sovelletaan 1.12.2026 alkaen. Johtajasopimusta ei päivitetä uudelleen kuluvan valtuustokauden aikana.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: kaupunginjohtaja, Provincia, henkilöstöpalvelut

Liitteet

Numero Otsikko

7 Johtajasopimus_päivitys_2026

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

289

Valtuustoaloite: Sairaalaopetuksen järjestäminen Päijät-Hämeen keskussairaalan tiloissa
KV

2240/00.01.01.03/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

toimitilajohtaja Jouni Arola 050 559 4227

vs. perusopetusjohtaja Matti Saarela 044 416 3336

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 06.10.2026

§ 98

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Kimi Uosukainen ja 22 muuta valtuutettua jättivät 13.4.2026 seuraavan valtuustoaloitteen:

Esi- ja perusopetuksista annettujen lakien mukaisesti lapsella ja nuorella on oikeus koulunkäyntiin ja kouluopetukseen myös sairaalahoidossa ollessaan. Vastuu esi- ja perusopetuksen järjestämisestä on kunnilla ja konsultatiivisen sairaalaopetuksen järjestämisen osalta sillä kunnalla, jonka alueella sairaala tai muu erikoissairaanhoidon toimintayksikkö sijaitsee. Sairaalahajon aikana korostuvat kuntouttava opetus, yksilökohtaiset oppimissuunnitelmat ja moniammatillinen yhteistyö.

Lahden kaupunki vastaa sairaalakoulu Kanervikon toiminnasta. Koulu tukee kaikista päijäthämäläisistä kunnista sairaalahajaksolla olevien oppilaiden opetusta. Koulun toimipisteet sijaitsevat omissa tiloissaan Päijät-Hämeen keskussairaalan viereisellä tontilla ja Lahden keskustassa erityisesti nuorisopsykiatrian poliklinikalla hoidettavia nuoria varten.

Sairaalakoulussa opiskelevat ovat haavoittuvimmassa asemassa olevia lapsia ja nuoria. Mahdollisimman normaalin arjen mahdollistaminen, lakisääteisten oikeuksien turvaaminen ja yksilöllisten järjestelyjen toteuttaminen edellyttävät tiivistä, jatkuvaa ja tuloksellista monialaista yhteistyötä koulun, huoltajien ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa. Tehtävän yhteistyön tulee kattaa aukottomasti kaikki koulutyön ja hoitokontaktin osa-alueet.

Opetuksen sujuva järjestäminen ja saumaton yhteistyö hyvinvointialueen eri palveluiden kanssa edellyttävät myös tilakysymyksiä koskevaa yhteistyötä. Sairaalaopetuksen järjestäminen ja koulu- sekä hoitotyötä tekevien ammattilaisten kynnysksetön yhteistyö kannustavat sairaalakoulun tilojen sijoittumiseen tiiviiksi osaksi lasten ja nuorten palveluita järjestävää sairaalakiinteistöä.

Useat kunnat ja hyvinvointialueet eri puolilla Suomea ovat sopineet tällaisista yhteistyöjärjestelyistä. Esimerkiksi Hämeenlinnassa Ahvenistonharjun koulu toimii Kanta-Hämeen keskussairaalan kanssa yhteisissä tiloissa ja Keinumäen koulu Espoossa sijaitsee osana Jorvin sairaalaa. Pirkanmaan hyvinvointialue ja Tampereen kaupunki sopivat vuonna 2025 sairaalakoulun sekä lasten- ja nuortenpsykiatrian tilojen sijoittumisesta yhteiseen rakennukseen.

Kaupunginvaltuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen esitämme, että Lahden kaupunki:

1. selvittää tiiviissä yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa eri vaihtoehtoiset mahdollisuudet, joilla Kanervikon sairaalakoulun toiminnot voisivat sijoittua keskipitkällä aikavälillä Päijät-Hämeen keskussairaalan kanssa yhteisiin ja tarkoituksenmukaisiin tiloihin ja
2. omalta osaltaan tukee heikoimmassa asemassa olevien lasten ja nuorten lakisääteisten oikeuksien, oppimisen ja kuntoutuksen toteutumista edistämällä tilakysymystä koskevaa yhteistyötä.”

Vastaus aloitteeseen.

Sairaalakoulun opetuksen järjestämisvastuu kuuluu lainsäädännön mukaisesti kunnalle (Perusopetuslaki 4 § ja 39 §), eli tässä tapauksessa Lahden kaupungille. Tällä hetkellä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen alueella sairaalakouluna toimii Kanervikon koulu, joka sijaitsee Päijät-Hämeen keskussairaalan viereisellä tontilla

väliaikaistiloissa entisen terveydenhoito-oppilaitosrakennuksen tiloissa. Tämä on kaupungin omistama kiinteistö. Tilat valmistuivat 2019. Koulu tukee kaikista päijäthämäläisistä kunnista sairaalajaksolla olevien oppilaiden opetusta.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueelta saadussa selvityksessä todetaan seuraavasti:
Lahden kaupunki vetäytyi aiemmin hyvinvointialueen Keskussairaalan rakennusvaihe 8:aan suunnitellusta sairaalakoulun toteutuksesta hankkeen kustannuskehitykseen perustuen. Tämän ratkaisun seurauksena hyvinvointialue ei ole edistänyt sairaalakoulun rakentamista osana rakennusvaihe 8:n investointia ja näin ollen sairaalakouluun liittyvät tilaratkaisut eivät sisälly tällä hetkellä hyvinvointialueen investointiohjelmaan.

Hyvinvointialueelta saadun tiedon mukaan sairaalakoulujen tiloja on toteutettu muutenkin kuin hyvinvointialueiden sairaalatilojen yhteyteen. Esimerkiksi Keski-Suomen osalta: Jyväskylässä sairaalakoulu sijaitsee uuden Sairaala Novan vieressä Jyväskylän kaupungin omalla tontilla erillisenä rakennuksena (Kukkulan koulu, Kukkumäentie 29). Lisäksi osa sairaalakoulun opetuksesta on viety kokonaan ulos sairaalaympäristöstä tavallisten peruskoulujen yhteyteen esim. Tampereen Hatanpään kouluun Taysin Kaupin sairaalakampuksesta. Keski- ja itä-Uudenmaan hyvinvointialueella Tuusulan kunnan vastuulla oleva sairaalakoulu toimii Järvenpäässä erillisenä toimipisteenä (Kalliomaan koulu). Tämä kehityssuunta opetuspisteiden sijoittamisesta sairaalakiinteistöjen ulkopuolelle liittyy yleensä avohoidon kehittymiseen ja kasvamiseen.

Koska hyvinvointialue on ilmoittanut, että heillä ei ole mahdollisuutta rakentaa sairaalakoulun tiloja keskussairaalan yhteyteen omien hankkeidensa yhteydessä, Lahden Tilakeskus on varautunut alustavasti talonrakennuksen investointiohjelmassa vuonna 2031 oman sairaalakoulurakennuksen rakentamiseen keskussairaalan välittömään läheisyyteen. Lisäksi tämä vaatii kaavamuutoksen, jossa kohteelle osoitetaan oma tontti.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: -

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

8	Valtuustoaloite sairaalaopetuksen järjestämiseksi Päijät-Hämeen keskussairaalan tiloissa
---	--

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

290

Valtuustoaloite: Nuorten kotiintuloaikasuositukset ja yhteisöllisen iltarakenteen vahvistaminen Lahdessa KV

2238/00.01.01.03/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

nuorisotoimenjohtaja Jouni Kivilahti, p. 050 518 4492

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 06.10.2026

§ 99

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Kalle Aaltonen jätti 13.4.2026 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Nuorten kotiintuloaikasuositukset ja yhteisöllisen iltarakenteen vahvistaminen Lahdessa

Nuorten hyvinvointi, riittävä uni sekä turvallinen kasvuympäristö ovat keskeisiä tekijöitä, joihin kunnalla on mahdollisuus vaikuttaa ennen kaikkea ennaltaehkäisevin keinoin. Viime vuosina asiantuntijat ovat nostaneet esiin huolen nuorten unirytmien heikkenemisestä, lisääntyneestä pahoinvoinnista sekä ilta-aikojen hallitsemattomasta ajankäytöstä.

Useissa suomalaisissa kunnissa on otettu käyttöön kotiintuloaikasuosituksia vanhemmuuden tueksi. Kokemusten perusteella pelkät suositukset eivät kuitenkaan yksin riitä muuttamaan nuorten käyttäytymistä tai vahvistamaan hyvinvointia, mikäli ne jäävät irrallisiksi toimenpiteiksi ilman laajempaa yhteisöllistä tukea.

Kansainvälisesti tarkasteltuna erityisesti Islantissa kehitetty toimintamalli on osoittanut, että nuorten hyvinvointia voidaan parantaa merkittävästi yhdistämällä selkeät rajat, vanhempien keskinäinen sitoutuminen, aikuisten läsnäolo sekä mielekäs ilta-aikainen tekeminen. Mallin keskeinen oppi on, että yksittäiset toimenpiteet eivät riitä, vaan vaikutus syntyy arjen rakenteiden ja yhteisten toimintatapojen kautta.

Lahdessa on olemassa hyvät edellytykset tämänkaltaisen kevyen, kustannustehokkaan mallin soveltamiseen, hyödyntäen jo olemassa olevia tiloja, toimijoita ja yhteisöjä ilman merkittäviä lisäresursseja.

Vanhemmuudella on keskeinen merkitys lasten ja nuorten hyvinvoinnin rakentumisessa. Selkeät rajat, läsnäolo sekä kiinnostus nuoren arkea kohtaan ovat keskeisiä tekijöitä, jotka tukevat turvallisuuden tunnetta, hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja. Samanaikaisesti on kuitenkin tunnistettava, että nykyisessä toimintaympäristössä vanhemmuus on muuttunut aiempaa haastavammaksi, eikä yksittäinen perhe voi yksin hallita kaikkia nuorten ajankäyttöön ja ilta-aikaan liittyviä ilmiöitä.

Käytännössä tämä näkyy tilanteina, joissa rajojen asettaminen vaikeutuu, jos yhteisiä pelisääntöjä ei ole. Tällöin yksittäinen vanhempi jää helposti yksin ja nuori voi vedota siihen, että muilla säännöt ovat väljempiä. Juuri tästä syystä vanhemmuuden tukeminen edellyttää myös yhteisiä, riittävän yhtenäisiä linjauksia, jotka eivät rajoita perheiden päätösvaltaa, mutta antavat sille selkänöjan.

Kyse ei ole siitä, että kunta määrittelisi perheiden arkea, vaan siitä, että se mahdollistaa vanhemmille paremmat edellytykset toimia johdonmukaisesti. Kun pelisäännöt ovat riittävän näkyviä ja jaettuja, rajojen asettaminen helpottuu ja nuorten on helpompi hyväksyä ne osana normaalia arkea.

Esitämme, että Lahden kaupunki:

1. Valmistelee kotiintuloaika-suositukset

lahtelaisille lapsille ja nuorille ikäryhmittäin vanhemmuuden tueksi. Suositusten tavoitteena on luoda yhteinen viitekehys, joka helpottaa rajojen asettamista ja tukee nuorten riittävää unensaantia.

2. Käynnistää vanhemmille suunnatun yhteisen linjauksen

koulujen ja varhaiskasvatuksen kautta siten, että vanhemmille tarjotaan selkeä ja yhtenäinen viesti kotiintuloajoista, nuorten iltarutiineista sekä aikuisten yhteisestä vastuusta.

3. Mahdollistaa olemassa olevien tilojen kevyen iltakäytön esimerkiksi koulujen, liikuntasalien ja nuorisotilojen osalta ilman raskasta ohjelmasisältöä, tarjoten nuorille turvallisia paikkoja viettää aikaa iltaisin.
4. Vahvistaa aikuisten läsnäoloa nuorten ilta-ajassa yhteistyössä järjestöjen, seurojen ja vapaaehtoisten kanssa siten, että nuoria kohdataan matalalla kynnyksellä ilman kontrollin tai sanktioiden painotusta.
5. Kokoaa ja tekee näkyväksi matalan kynnyksen harrastus- ja vapaa-ajan mahdollisuudet
Lahdessa siten, että nuorilla ja perheillä on parempi tieto olemassa olevista vaihtoehtoista.
6. Seuraa toimenpiteiden vaikutuksia
osana kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta hyödyntäen olemassa olevaa tietoa nuorten hyvinvoinnista.

Aloitteen keskeinen tavoite

Aloitteen tavoitteena ei ole lisätä sääntelyä tai valvontaa, vaan tukea vanhemmuutta, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja rakentaa nuorten arkeen selkeämpiä rakenteita, jotka edistävät hyvinvointia ennaltaehkäisevästi.

Toimenpiteet ovat toteutettavissa pääosin ilman merkittäviä lisäkustannuksia hyödyntämällä olemassa olevia resursseja ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Lopuksi

Nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ei edellytä yksittäisiä suuria investointeja, vaan johdonmukaisia, arkeen kiinnittyviä ratkaisuja. Yhteisesti sovitut pelisäännöt, aikuisten läsnäolo ja turvallinen ilta-aikainen ympäristö muodostavat kokonaisuuden, jolla voidaan vaikuttaa merkittävästi nuorten kasvuun ja arjen sujuvuuteen.”

Vastaus aloitteeseen:

Valtuustoaloitteessa esitetään kotiintuloaikasuositusten laatimista nuorille sekä yhteisöllisen iltarakenteen vahvistamista Lahdessa. Aloitteen tavoitteena on tukea nuorten hyvinvointia, vanhemmuutta ja yhteisöllisyyttä.

Nuorisopalvelut tarjoavat nuorille turvallista ja ohjattua vapaa-ajan toimintaa nuorisotiloilla arki-iltaisin sekä kiertävästi lauantaisin eri puolilla kaupunkia. Toiminnan tavoitteena on tarjota nuorille mielekästä tekemistä, turvallisia kohtaamispaikkoja sekä mahdollisuuksia yhteisölliseen toimintaan aikuisten ohjauksessa. Lisäksi nuorisotyötä tehdään kouluissa, tapahtumissa, harrastustoiminnassa sekä jalkautuvana työnä.

Lahdessa toteutetaan laajasti myös Harrastamisen Suomen mallia. Toiminta kattaa kaikki kaupungin peruskoulut, yhteensä noin 9 400 oppilasta. Tavoitteena on tarjota jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus vähintään yhteen itseään kiinnostavaan harrastukseen koulupäivän yhteydessä. Kaupungin nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut sekä järjestöt, seurakunnat ja lukuisat yhdistykset tarjoavat monipuolista toimintaa lapsille ja nuorille. Harrastusmahdollisuuksia sekä mm. nuorisotilojen toimintaa ja palveluja kootaan ja tehdään näkyväksi Hop In - palvelussa sekä kaupungin, seurojen, yhdistysten, järjestöjen ja muiden toimijoiden viestintäkanavissa.

Hop in –palvelussa ilmoitetaan myös maksuttomat harrastusmahdollisuudet. Palvelusta on tulossa suurempi markkinointikampanja syksyn 2026 aikana. Tarkoituksena on, että palvelu saadaan kaupungin sisällä laajasti käyttöön ja sinne ilmoitetaan mahdollisimman paljon harrastusmahdollisuuksia ja toimintoja. Hop in – palvelu korvasi aiemmin käytössä olleen harrastelahti -sivuston. Näin ollen aloitteessa esitetty tavoite matalan kynnyksen harrastus- ja vapaa-ajan

mahdollisuuksien kokoamisesta ja näkyväksi tekemisestä tulee siten jo toteutumaan Hop in -palvelun kautta osana nykyistä toimintaa.

Lahden kaupungin koulujen liikuntasalit ovat laajasti kuntalaisten käytössä. Liikuntapalvelut vuokraavat saleja arkisin klo 16.00–22.00 ja viikonloppuisin klo 8.00–22.00. Vuokrausajan käyttöaste 24–26 kaudella primetime aikoihin oli arkisin (17–20) 84 % ja viikonloppuisin (10–16) 44 %. Liikuntapalveluilla on käytössään neljä liikunnanohjaajaa koko kaupungin alueella. Heidän ohjausresurssinsa kohdentuu liikuntarajoitteisiin ja ikääntyneeseen väestöön. Nykyisillä henkilöstöresursseilla avointa toimintaa ei ole mahdollista järjestää. Alaikäisten liikuntasalien käyttö edellyttää lisäksi tahoa, joka vastaa tilasta ja toiminnasta.

Kaupunki on selvittänyt mahdollisuuksia järjestää matalan kynnyksen liikuntatoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Osallistuvan budjetoinnin kautta tällaiseen toimintaan osoitettiin rahoitusta, mutta toiminnan toteuttamiseen ei löytynyt riittävästi kiinnostuneita toimijoita. Koulujen liikuntasalien käyttöä hallinnoidaan Timmi-tilavarausjärjestelmän kautta. Koulujen syys- ja kevätkauden vakiovuorot ovat haettavana vuosittain keväällä, ja ajantasainen varaustilanne on nähtävissä järjestelmässä, jossa myös vapaita vuoroja voidaan varata suoraan.

Nuorisotilojen aukioloaikojen puitteissa olevilla matalan kynnyksen liikuntatilavuoroilla on ollut kalenterivuoden aikana 30 229 osallistumiskertaa ja koulujen liikuntatiloja on käytetty yhteensä noin 2 150 tuntia. Harrastamisen lahden mallin ostopalveluryhmien liikuntatilojen käyttö vuodessa on 1 431 tuntia ja osallistumiskerrat 20 628.

Aloitteessa esitetään kaupungin laatimia kotiintuloaikasuosituksia. Yhtenäisten kotiintuloaikasuositusten laatiminen on haastavaa. Lasten ja nuorten elämäntilanteet, ikä, harrastukset ja perheiden tarpeet vaihtelevat merkittävästi. Monet nuoret osallistuvat iltaisin harrastuksiin, joiden päättymisajat vaihtelevat ja

voivat sijoittua myös myöhäiseen iltaan. Lasten ja nuorten kasvatuksesta, arjesta ja kotiintuloajoista vastaavat ensisijaisesti huoltajat.

Vanhemmuuden tukemista, yhteisöllisyyden vahvistamista sekä nuorille tarjottavia turvallisia vapaa-ajan ympäristöjä pidetään tärkeinä. Kaupungin ammattilaisten tehtävänä on tukea perheitä tarjoamalla tietoa harrastus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksista sekä mahdollisuuksia turvalliseen harrastus- ja vapaa-ajantoimintaan. Esimerkiksi nuorisopalveluiden jalkautuvat työmuodot tiedottavat säännöllisesti huoltajia mm. Wilman ja median kautta nuoriin liittyvistä ilmiöistä sekä antavat vinkkejä nuorten kanssa toimimiseen. Nuorisopalveluiden nuorisotyöntekijät toimivat nuorten kanssa heidän vapaa-ajallaan ja ovat matalalla kynnyksellä yhteydessä huoltajiin, mikäli huolta herää.

Kaupungissa toimivat monialaiset asuinalueverkostot tarjoavat hyvän yhteistyöalustan, jossa vanhemmat, koulut, nuorisopalvelut, järjestöt, seurakunnat ja muut toimijat voivat käsitellä alueen erityiskysymyksiä ja aluekohtaisia lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä. Verkostojen kautta voidaan käydä keskustelua alueiden tarpeista, vanhemmuuden tukemisesta, nuorten vapaa-ajanviettoon liittyvistä ilmiöistä sekä yhteisistä toimintatavoista. Näin voidaan edistää yhteisöllisyyttä ja aikuisten välistä yhteistyötä paikalliset olosuhteet huomioiden. Yhteistyöhön voidaan kutsua mukaan myös vanhempainyhdistykset.

Kaikesta edellä mainitusta johtuen sivistyspalveluissa ei pidetä kaikille yhteisten kotiintuloaika-suositusten laatimista perusteltuna.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Kv: -

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

9	Valtuustoaloite: Nuorten kotiintuloaikasuositukset ja yhteisöllisen iltarakenteen vahvistaminen Lahdessa
---	--

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

291

Valtuustoaloite: Lahti selvittää toimenpiteet asemakaavojen läpimenoaikojen lyhentämiseksi KV

3470/00.01.01.03/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kaupunginarkkitehti Johanna Palomäki, p. 050 3878715

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 15.10.2026

§ 126

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti 8.6.2026 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kaavoitustyö on yksi kaupungin elinvoiman kannalta tärkeimmistä kokonaisuuksista. Nopeat kaavoitusprosessit tukevat kasvua, luovat työtä ja toimeliaisuutta sekä parantavat kaupungin kilpailukykyä suhteessa verrokkikaupunkeihin.

Asemakaavojen läpimenoajat vuosina 2021-2025 oli Raklin selvityksen mukaan 19,3 kk (kaikkien kaupunkien mediaanien keskiarvo). Läpimenoajat kaavan vireilletulosta hyväksymiseen vaihtelevat merkittävästi. Lahden mediaaniaika oli 25,7 kk ja eli yli kaksi vuotta. Esimerkiksi Rovaniemellä vastaava luku oli 11,9 kk, Porissa 13,1 kk, Jyväskylässä 13,9 kk ja Vaasassa 18,6 kk. Huolestuttavinta Lahden tilanteessa on kehityssuunta. Vuosina 2014–2015 läpimenojen mediaani oli Lahdessa 12,8 kk eli mediaaniaika on yli tuplaantunut kymmenessä vuodessa. Vielä hurjemmaksi ero muodostuu, kun verrataan tilannetta vuosiin 2004–2005, jolloin läpimenoaikojen mediaani oli Lahdessa vain 4,7 kk.

Lahden Perussuomalaiset esittävät, että Lahti selvittää toimenpiteet asemakaavojen läpimenoaikojen lyhentämiseksi. Perussuomalaiset esittävät, että ensisijaisena tehtävänä on tarkastella kaupungin kaavoitusprosessia ja sen eri vaiheita sekä vaatimuksia ja pyrkiä löytämään toimenpiteet, joilla vauhditetaan läpimenoa. Raklin selvityksen yhtenä johtopäätöksenä on, että kaavoituksen isommat rahalliset resurssit eivät suoraan tarkoita suurempaa kerrosalaa tai

nopeampaa kaavoitusta. Valtuustoaloitteen liitteenä on Raklin Mediatilaisuuden 4.6.2026 esittelemä aineisto 'Asemakaavojen ja rakentamislupien läpimenoajat.'

[Asemakaavojen ja rakentamislupien läpimenoajat](#)"

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloite on aiheellinen. Asemakaavoituksen sujuvuudella on merkitystä Lahden elinvoimalle ja yritysten investoinneille, ja kaupunkisuunnittelussa otetaan Raklin asemakaavojen läpimenoaikaselvityksen tulos vakavasti. Lahden vuosien 2021–2025 mediaaniaika 25,7 kuukautta on liian pitkä. Kaupunkisuunnittelu on asettanut tavoitteeksi asemakaavojen mediaaniläpimenoajan lyhentämisen alle 20 kuukauteen.

Raklin selvityksen mediaaniluku ei yksin kuvaa varsinaiseen kaavan valmisteluun käytettyä aikaa. Lahdessa vuosittaiset uudet kaavatyöt on kuulutettu vireille yhdessä kaavoituskatsauksen kanssa, vaikka osa kaavoista on tullut tosiasiallisesti valmisteluun vasta useita kuukausia myöhemmin. Eduskunnan käsiteltävänä oleva uusi alueidenkäyttölaki mahdollistaisi kaavojen kuuluttamisen jatkossa vireille aiempaa ketterämmin digitaalisesti silloin, kun valmistelutyö oikeasti käynnistyy. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027.

Osa erityisesti yksityisten kiinteistönomistajien hakemista kaavoista on tullut vireille ennen kuin hankkeen tavoitteet tai toteuttamisedellytykset ovat olleet riittävän selviä. Raklin selvityksen tarkastelujakso 2021–2025 oli rakentamisen matalasuhdannetta, joka Lahdessa pysäytti tai hidasti useita jo vireille tulleita hankkeita. Tämän vuoksi työohjelmassa on ollut pitkään kaavoja, joilla ei ole ollut tosiasiallisia edellytyksiä edetä.

Korjaavina toimenpiteinä on asemakaavoitukseen perustettu säännöllisesti kokoontuva työohjelmaryhmä, jonka tehtävänä on ohjelmoida asemakaavoituksen työohjelmaa ja seurata käynnissä olevia kaavahankkeita. Työohjelmaryhmässä kehitetään kaavoitustöiden (hankkeiden) esiselvitystä, jonka avulla kaavan

tavoitteet ja olennaiset lähtötiedot selvitetään heti kaavan hakijan ensimmäisten yhteydenottojen jälkeen ennen kaavan vireilletuloa. Tämän tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman aikaisin, että hankkeella on edellytykset edetä strategisten tavoitteiden mukaiseksi, toteutuskelpoiseksi asemakaavaksi eikä prosessi pysähdy ratkaisematta jääneisiin lähtökohtiin. Viimeisten kolmen vuoden aikana työohjelmasta on myös poistettu yli 40 asemakaavatyötä, jotka eivät olleet edenneet yli vuoteen.

Kaavoitustyö on perinteisesti ollut vahvasti kaavan laatijan vastuulla. Kaavoituksen toimintatapaa on muutettu siten, ettei vaikeiden suunnittelukysymysten ratkaiseminen ja tietämys hankkeesta jää yksittäisen kaavan laatijan varaan. Asemakaavoitukseen on tänä vuonna perustettu kolme monialaista asemakaavatyöryhmää, jotka kokoontuvat kaksi kertaa kuukaudessa. Ryhmiin kuuluu asemakaavoittajien lisäksi yleiskaavoituksen sekä liikenne- ja viherympäristön suunnittelun asiantuntijoita. Tarvittaessa mukaan kutsutaan muita asiantuntijoita. Vastuu kaavasta säilyy kaavan laatijalla, mutta vaikeita suunnittelukysymyksiä ratkotaan yhdessä ja ryhmälle muodostuu kokonaiskuva hankkeen etenemisestä. Uusi toimintatapa tukee kaavojen sujuvaa etenemistä ja vahvistaa suunnittelun jatkuvuutta myös henkilöstömuutoksissa.

Kaupunkiympäristön palvelualueella tarkastellaan syksyllä 2026 asemakaavaprosessia myös yli yksikkörajojen. Tavoitteena on tunnistaa yhteistyön pullonkauloja kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan sekä rakennus- ja ympäristövalvonnan välillä ja poistaa prosessista tarpeettomia viiveitä.

Vaikutuksiltaan vähäisten yksityisten asemakaavamuuotosten käsittelyä on lisäksi pilotoitu yhdistämällä useita kaavamuuotoksia samaan prosessiin. Yhdistetyille hankkeille laaditaan yhteinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaselostus ja ne käsitellään luottamuselimissä samana asiakohtana. Menettely vähentää yksittäiseen kaavahankkeeseen käytettävää työmäärää ja nopeuttaa käsittelyä.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Käytäntöä jatketaan, kun käsiteltävänä on riittävä määrä siihen soveltuvia kaavahakemuksia.

Asemakaavojen etenemisen seuranta on otettu osaksi kaupunkisuunnittelun vuonna 2026 uudistettua mittaristoa. Kaavoituksessa seurataan kuukausittain työohjelman avaintehtävien etenemistä ja vuosittain asemakaavojen läpimenoaika.

Läpimenoajan lisäksi seurataan kaavaproessin eri käsittelyvaiheita. Näin voidaan tunnistaa, missä vaiheissa viiveitä syntyy ja puuttua niihin. Tavoitteena on saada asemakaavojen mediaaniläpimenoaika alle 20 kuukauteen suunnittelun laadusta ja riittävästä vuorovaikutuksesta tinkimättä.

Valtuustoaloitteessa olevan hyperlinkin tiedot:

Linkissä olevan pdf-tiedoston tarkka osoite, joka johtaa Raklin verkkosivuille:

<https://www.rakli.fi/wp-content/uploads/2026/06/rakli-asemakaavojen-ja-rakentamislupien-lapimenomalli-mediatilaisuus-4-6-2026.pdf>

Viittauspäivämäärä 1.10.2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kyla: Kh

Kh: Kv

Liitteet

Numero Otsikko

10 Valtuustoaloite, Lahti selvittää toimenpiteet asemakaavojen läpimenoajan lyhentämiseksi

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

292

Valtuustoaloite: Maankäytön vaikutusten vertailu KV

3473/00.01.01.03/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

suunnittelujohtaja Juha Helminen, p. 050 387 8710

kaupunginarkkitehti Johanna Palomäki, p. 050 387 8715

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 15.10.2026

§ 127

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

suunnittelujohtaja Helminen Juha

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Valtuutettu Satu Jaatinen ja 17 muuta valtuutettua jättivät 8.6.2026 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Tausta

Päijät-Hämeessä suunnitellaan teollisuuspuistoa. Heinolassa on kaavoitettu 200 hehtaaria teolliseen käyttöön, Orimattilassa 150 hehtaaria datakeskukselle ja Hollolassa 370 hehtaaria kierrätyspuistolle ja maaliikennekeskukselle. Alueella on järeät Lakeus- ja Harjulinjat.

Pääkaupunkiseudulla teollisuustontit ovat käytännössä loppu ja Lahdessa ne alkavat olla vähissä. Onkin perusteltua pohtia aiempaa tarkemmin, millainen maankäyttö tuottaa Lahdelle millaista hyötyä. Pelkästään Lahdessa on noin 10 000 työtöntä työnhakijaa. Jos emme ole kaukaa viisaita, tontit täyttyvät nopeasti, mutta alueelle syntyvä työllisyys ja tulot eivät kasva riittävästi.

Aloite

Me allekirjoittaneet esitämme, että Lahden kaupunki laatii valtuutetuille, mahdollisesti yhteistyössä maakunnan ja kuntien kanssa, vertailun eri teollisuudenaloista ja yritystyypeistä. Vertailussa tarkastellaan yleisellä tasolla eri alojen kykyä luoda paikallista työllisyyttä, verotuloja ja pääomia suhteessa maankäyttöön sekä vaikutuksia paikallisiin asukkaisiin, yritysten yhteisverkostoon, ympäristöön ja infrastruktuuriin.

Tarkoituksena ei ole sulkea mitään toimialaa tai yritystä pois. Vertailu vahvistaa

kaupungin neuvotteluasemaa tonttineuvotteluissa, luo tietoa päätöksentekoon ja auttaa käyttämään rajallista tonttimaatamme viisaasti. Samassa yhteydessä on tärkeää tarkastella myös asumisen kaavoitusta, jotta Lahti säilyttää vetovoimansa viihtyisänä asuinpaikkana, luonnon ja vesistöjen keskellä.

Perustelut

Maa-ala, sähköliittymät ja infrastruktuuri on rajallinen resurssi ja kaavoitus kestää kauan. Eri teollisuudenalat käyttävät maata, energiaa ja infrastruktuuria sekä tuottavat työpaikkoja ja tuloja eri tavoin.

Esimerkiksi Lahdessa toimiva Peikko työllistää noin 350 henkilöä noin kahdeksan hehtaarin tontilla ja sillä on laaja alihankintaverkosto. DayOne datakeskus työllistää noin 100 henkilöä noin 10 hehtaarin tontilla ja sen sähkönkulutus ja hukkalämpö on suurta, mikä voi tukea Lahti Energiaa. Miten muuten yritykset eroavat?

Kaavoituksessa on tärkeää huolehtia siitä, että maata on riittävästi varattuna eri toimialoille ja alueen tulevaisuuden työllisyydelle ja talouskasvulle, alueen houkuttelevuuden ja ympäristön terveyden varmistamiseksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Kaupunkisuunnittelu on pyytänyt valtuustoaloitteesta Business Lahti Oy:n lausunnon, koska aloitteessa esitetty eri toimialojen ja yritystyyppien vertailu koskee maankäytön lisäksi keskeisesti yritysten sijoittumista, investointeja sekä niiden työllisyys- ja elinvoimavaikutuksia. Business Lahti Oy:n lausunto on saapunut 17.8.2026, ja se muodostaa kaupungin vastauksen valtuustoaloitteeseen. Lausunnon on valmistellut Business Lahti Oy:n yritys ympäristön kehittämisestä vastaava johtaja Isto Vanhamäki. Lausunnossa todetaan seuraavaa:

Lausunto valtuustoaloitteeseen maankäytön vaikutusten vertailusta

Valtuustoaloitteessa (8.6.2026) nostetaan esiin ajankohtainen ja strategisesti merkittävä kysymys siitä, miten rajallisia maa-alueita, energiareсурsseja ja infrastruktuuria tulisi hyödyntää muuttuvassa investointiympäristössä. Aloitteen tavoitetta eri toimialojen maankäytöllisten, taloudellisten ja työllisyysvaikutusten vertailemisesta voidaan pitää perusteltuna sekä kaupungin elinvoiman että pitkäjänteisen maankäytön suunnittelun näkökulmasta. Aloitteen lähtökohtana oleva näkemys siitä, että päätöksenteon tueksi tarvitaan entistä parempaa tietoa eri investointien vaikutuksista, on kannatettava.

Aloitteeseen liittyen on laadittu vertailu julkisesti saatavilla olevien tietolähteiden perusteella hyödyntäen muun muassa Tilastokeskuksen, Taloustutkan, yritysten julkisia tietoja sekä median uutisointia. Vertailu tarjoaa suuntaa antavan kuvan eri toimialojen työllisyydestä, palkkatasosta, liikevaihdosta sekä toteutuneista investointiesimerkeistä.

On huomioitavaa, että toimialojen välinen vaikutusten arviointi sisältää merkittäviä epävarmuuksia. Julkiseen aineistoon perustuva tarkastelu ei mahdollista kaikkien investointien välillisten vaikutusten, toimitusketjujen, aluetaloudellisten kerrannaisvaikutusten tai pitkän aikavälin verokertymien kattavaa arviointia. Mikäli halutaan toteuttaa syvälinen ja systemaattinen vertailu eri toimialojen maankäyttö-, talous-, työllisyys-, ympäristö- ja ekosysteemivaikutuksista, edellyttäisi tämä laajempaa selvitystyötä ja ulkopuolista asiantuntijaresurssia.

Vertailussa on tärkeää huomioida myös toimialojen erilainen investointikyvykyys. Vaikka jokin toimiala näyttäisi työllisyys- tai verovaikutusten näkökulmasta erityisen houkuttelevalta, ei se automaattisesti tarkoita, että kyseiselle toimialalle olisi realistisesti saatavissa investointeja Lahteen. Kansalliset ja kansainväliset investointivirrat kohdistuvat eri toimialoille hyvin eri tavoin. Esimerkiksi ulkomaisten investointihankkeiden tarkastelu osoittaa, että investointeja kohdistuu Suomessa merkittävästi muun muassa terveys- ja sosiaalipalveluihin, cleantechiin,

vähittäiskauppaan, rakentamiseen sekä ICT- ja digitalisaatiotoimialoille. Lisäksi monet kansainväliset investoinnit tapahtuvat yrityskauppojen tai olemassa oleviin tuotantolaitoksiin kohdentuvien lisäinvestointien kautta. Maankäytön suunnittelussa on huomioitava sekä toimialan tuottama hyöty että sen todellinen kyky houkuttaa investointeja alueelle.

Potentiaalisten investointien houkuttelussa täytyy huomioida alueelliset kilpailukykytekijät osaamisen ja tutkimus-/tuotekehitysinfrastruktuurin osalta. Investoinnit vaativat ympärilleen alueellisen osaamisverkoston, joka tukee investoivan yrityksen osaamis- ja kasvutarpeita. Tämä huomioiden Lahden kaupungin näkökulmasta investointien houkuttelu kannattaa kohdentaa alueen vahvoihin kärkiosaamisaloihin ja liiketoimintaekosysteemien fokusalueille, jotka tuottavat sijoittuvalle yritykselle lisäarvoa. Lahden kilpailukykyä vahvistavat myös sen erinomainen logistinen sijainti osana Suomen kasvukäytävää sekä alueen korkeakoulu- ja yliopistotarjonta, joka tuottaa yritysten tarvitsemia osaajia teollisuuden, teknologian, liiketoiminnan ja kestävän kehityksen tarpeisiin.

Lisäksi yksittäisen investoinnin vaikutuksia ei tule arvioida ainoastaan investoivan yrityksen suorien työpaikkojen tai verotulojen perusteella. Investointien ympärille muodostuu usein laajemmin alueellista liiketoimintaekosysteemiä hyödyttäviä ja kasvua muodostavia liitännäistoimintoja, jotka synnyttävät kysyntää esimerkiksi logistiikan, kunnossapidon, rakentamisen, energia- ja materiaalipalvelujen sekä erilaisten asiantuntijapalvelujen toimialoille. Näiden kerrannaisvaikutusten suuruus vaihtelee merkittävästi toimialojen välillä. Esimerkiksi valmistavan teollisuuden investoinnit rakentavat usein laajoja alihankinta- ja palveluverkostoja, kun taas joidenkin muiden toimialojen vaikutukset kohdistuvat enemmän suoriin työpaikkoihin tai kiinteistöverotuloihin.

Taloudellisia vaikutuksia tarkasteltaessa on myös huomioitava verotuottojen muodostumisen mekanismit. Yhteisöveron määrä riippuu yksittäisen yrityksen

taloudellisesta tuloksesta ja kannattavuudesta, minkä vuoksi sitä on vaikea ennustaa tai käyttää yksittäisen investoinnin vertailuperusteena. Jo samalla toimialalla yhteisöverokertymät voivat vaihdella huomattavasti eri vuosina yritysten taloudellisen tilanteen mukaan. Kuntatalouden näkökulmasta merkittävin ja ennakoitavin verohyöty muodostuu usein työllisyyden kautta syntyvistä kunnallisverotuloista sekä investointien välillisistä vaikutuksista alueen elinvoimaan.

Vertailutaulukkoon kerätyt luvut sekä investointiesimerkit osoittavat, että teollisuus näyttäytyy vertailussa vahvana sekä työllisyyden, liikevaihdon että yhteisöverokertymän näkökulmasta. Toimipaikkojen määrässä ja liikevaihdossa korostuu tukku- ja vähittäiskauppa. Kuljetuksen ja varastoinnin suorat taloudelliset tunnusluvut ovat vertailussa pienempiä, mutta toimialalla voi olla merkittävä rooli muiden investointien mahdollistajana logistiikan, materiaalivirtojen ja toimitusketjujen kautta. Datakeskusten osalta on otettu alueen ulkopuolelta vertailukohdaksi Haminan Google, joka on toistaiseksi ainoa pidempään toiminnassa ollut suuren mittakaavan keskus. Teollisuudenalojen välillä on merkittäviä eroja, mikä korostaa tapauskohtaisen tarkastelun tarvetta. Vertailun perusteella ei siten ole tarkoituksenmukaista tehdä yksiselitteistä toimialojen paremmuusjärjestystä, vaan sitä tulee käyttää päätöksenteon tausta-aineistona yhdessä investointien toteutumismahdollisuuksien, maa- ja energiatarpeiden, osaamis pohjan sekä ekosysteemivaikutusten kanssa.

Yhteenvetona voidaan todeta, että valtuustoaloitteessa esiin nostettu tarve tarkastella maankäyttöä investointien näkökulmasta on tärkeä ja tukee strategista päätöksentekoa. Tehty vertailu antaa hyödyllistä taustatietoa eri toimialojen ominaisuuksista ja investointiesimerkeistä. Maankäyttöratkaisujen valmistelussa on jatkossakin huomioitava samanaikaisesti investointien toteutumismahdollisuudet, työpaikkavaikutukset, verotulot, infrastruktuuritarpeet sekä investointien ympärille rakentuvien ekosysteemien laajemmat vaikutukset kaupungin elinvoimaan.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kyla: Kh

Kh: Kv

Liitteet

Numero	Otsikko
11	Valtuutettu Satu Jaatisen ym. valtuustoaloite Maankäytön vaikutusten vertailu (peitetty)
12	Maankäytön vaikutusten vertailu, Business Lahden toimialojen vertailutaulukot

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.10.2026

293

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta 13.10.2026
- Kaupunkiympäristölautakunta 15.10.2026
- Lahden seudun jätelautakunta 1.10.2026
- Sivistyslautakunta 6.10.2026
- Tarkastuslautakunta 16.10.2026

Toimielinten pöytäkirjat ovat luettavissa kaupungin verkkosivuilla [Dynasty-verkkopalvelussa](#)

Muut pöytäkirjat:

- Hollolan-Lahden vesilaitoskuntayhtymän hallitus 12.10.2026
- Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän yhtymähallitus 6.10.2026
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhdyspintaneuvottelukunta 24.9.2026

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 24

- Päijät-Hämeen maakuntahallitus 12.10.2026

- Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän yhtymäkokouksen kokouskutsu
17.11.2026

- Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta
2.-22.10.2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-